

„Mowa - ważna sprawa”

Mowa w dużej mierze wpływa na całokształt rozwoju dziecka, a szczególnie na jego powodzenia w szkole. Daje możliwość precyzyjnej komunikacji, stanowi narzędzie w zdobywaniu informacji, pozwala na wyrażanie swoich myśli, własnych opinii i uczuć. Poziom językowej komunikacji w dużej mierze determinuje możliwości człowieka, wpływa na sukcesy edukacyjne, zawodowe oraz stosunki z innymi ludźmi. Poprawne, wręcz nienagane wypowiedzianie się to warunek pełnego uczestniczenia w życiu społecznym. Dlatego od najwcześniejszego okresu życia powinniśmy dbać o tę umiejętność i starać się rozwijać mowę we wszelkich jej aspektach. Okres przedszkolny i wczesnoszkolny to właśnie czas szczególnie intensywnej pracy skierowany na rozwój mowy. To czas rozwijania niezbędnych jej aspektów:

- sprawności narządów mowy
- kompetencji fonologicznych
- prawidłowego toru oddechowego
- dojrzałego sposobu połykania
- poprawnej artykulacji głosek.

Rozwój mowy dziecka trwa do ok. 7 roku życia, gdy artykulacja wszystkich już głosek powinna być prawidłowa i utrwalona. Dziecko rozpoczynające naukę w szkole w wieku 6- 7 lat buduje swoje wypowiedzi, poprawnie wypowiada się pod względem gramatycznym i właściwie wypowiada wszystkie głoski. Każde odchylenie od normy w zakresie artykulacji stwarza dzieciom problemy w kontaktach z rówieśnikami. Opóźnienia rozwoju mowy nieuchwycone w porę i nie poddane terapii mogą utrwalić u dziecka poczucie wyobcowania z grupy.

Należy pamiętać, że istotnym elementem profilaktyki wad wymowy jest świadomość rodziców i najbliższego otoczenia dziecka. Koniecznie słuchaj, co maluch do ciebie mówi, ponieważ chętnie słuchany, chętniej mówi. Jak najczęściej zachęcaj dziecko do mówienia, nawet jeśli ma zaburzoną mowę:

1. **mówiąc do dziecka pamiętaj, żeby nie spieszczą form wyrazów**
2. **zwróć uwagę na budowę narządów mowy-** języka, warg, zgryzu, podniebienia miękkiego i twardego. **Jeżeli masz jakiegokolwiek wątpliwości, zasięgnij konsultacji logopedy**
3. **zwróć uwagę na sposób oddychania dziecka.** Wdech i wydech przy spoczynku lub milczeniu powinien się odbywać przez nos
4. jeśli musisz powtarzać polecenia lub prośby kierowane do dziecka, koniecznie sprawdź jego słuch. **Pamiętaj, że trzeba dobrze słyszeć żeby dobrze mówić**
5. **ucz dziecko gryzienia** od momentu, gdy tylko zaczniesz podawać pokarmy stałe. Gryzienie marchwi, jabłka, skórki od chleba wpływa na prawidłowe połykanie pokarmów, ułożenie żuchwy i zębów oraz właściwe ruchy języka
6. **codziennie czytaj dziecku.** Postaraj się poświęcić na tę czynność przynajmniej 15- 20 minut. Dziecko poprawia swoją wymowę i doskonali ją, starając się naśladować

usłyszane dźwięki. Czytaj głośno i wyraźnie, gdyż dzięki temu dziecko również wzbogaca swoje słownictwo, ćwiczy koncentrację uwagi a także umiejętność budowania zdań

7. **wprowadź do zabawy gimnastykę buzi i języka.** Pamiętaj że ćwiczenia logopedyczne nie muszą być nudne. Niech to będzie zabawa zarówno dla dziecka jak i dla ciebie.

Rozmawiajcie, prowadźcie z dzieckiem stały dialog według zasady: nie mów do dziecka ale rozmawiaj z nim. Zachęcajcie dziecko do opowiadania co wydarzyło się w przedszkolu, na spacerze, na placu zabaw. Akceptujcie każdą wypowiedź dziecka. A jeżeli jest to konieczne współpracujcie z logopedą i bądźcie systematyczni w domowych ćwiczeniach. Aby terapia logopedyczna przyniosła pozytywne efekty, konieczna jest współpraca logopedy i rodziców.

Beata Lofek

Literatura:

Danuta Klimkiewicz „Akademia wzorowej wymowy”. Wyd. Skrzat, Kraków, 2014r.

Romana Sprawka „Logopedyczne zabawy grupowe”. Wyd. Harmonia, Gdańsk, 2005r.

Dorota Sapela-Wiezorek „Bajeczki z książeczki”. Wyd. Harmonia, Gdańsk, 2016r.